

COMPANIES ACTS 1985 & 1989
COMPANY LIMITED BY GUARANTEE
AND NOT HAVING A SHARE CAPITAL

MEMORANDUM OF ASSOCIATION
OF
YMDDIRIEDOLAETH ADDOLDAI CYMRU
WELSH RELIGIOUS BUILDINGS TRUST

1. NAME

The Name of the Company is Ymddiriedolaeth Addoldai Cymru Welsh Religious Buildings Trust (“the Trust”)

2. REGISTERED OFFICE

The registered office of the Trust is to be in Wales

3. OBJECTS

The Objects of the Trust are :

3.1 The promotion and advancement of the religious and associated heritage of Wales, or that which is associated with Wales, for the benefit and education of the people of Wales and the public generally, and in particular but without limitation to the generality of the foregoing :

3.1.1 to secure the conservation, repair and maintenance of chapels, churches, meeting houses or other religious buildings and their associated buildings and environments situated in Wales, other than those consecrated to the use of the Church in Wales, together with

their contents, burial grounds and curtilages, where the buildings are of religious interest, or of particular beauty or historical, architectural or constructional interest

3.1.2 to promote and encourage the preservation and appreciation of chapels, churches, meeting houses or other religious buildings, other than those consecrated to the use of the Church in Wales, together with their associated buildings, environments, contents, burial grounds and curtilages where such buildings are of religious interest or of particular beauty or historical, architectural or constructional interest, primarily situated in Wales, or that are associated with Wales, whether the buildings are being used for their original purpose or not, and to advise on their conservation

4. POWERS

The Trust has the following powers, which may be exercised only in promoting the Objects:

- 4.1 To promote or carry out research into any aspect of the objects of the Trust and its work and to disseminate the results of any such research
- 4.2 To provide advice
- 4.3 To publish or distribute information
- 4.4 To hold exhibitions meetings lectures and classes either alone or with others
- 4.5 To co-operate with other bodies
- 4.6 To support, administer or set up other charities
- 4.7 To provide evidence for government and other enquiries
- 4.8 To appoint and constitute such advisory committees as the Trustees may think fit
- 4.9 To raise funds (but not by means of taxable trading)

- 4.10 To borrow money and give security for loans (but only in accordance with the restrictions imposed by the Charities Act 1993)
- 4.11 To acquire or hire property of any kind whether from (but without limitation) a charitable or non-charitable body, association or individual
- 4.12 To enter into and carry out contracts
- 4.13 To let or dispose of property of any kind (but only in accordance with the restrictions imposed by the Charities Act 1993) and such letting or disposal may be subject to such covenants, conditions and restrictions as are reasonably necessary to ensure the conservation of any buildings or land
- 4.14 To repair, renovate, restore, conserve, rebuild, add to or alter and generally promote the conservation of any buildings or land
- 4.15 To buy or otherwise acquire furniture and other equipment for use in connection with any such buildings or land and to sell, lease or otherwise dispose of any such furniture or equipment
- 4.16 To make applications for statutory consents including planning permission, listed building consent, building regulations by-laws and other like applications
- 4.17 To make such arrangements as are necessary to enable the public to view and enjoy any buildings or land (whether free or at a charge)
- 4.18 To make grants or loans of money and to give guarantees
- 4.19 To draw, make, accept, endorse, discount, execute and issue promissory notes, bills, cheques and other instruments, and to operate bank accounts in the name of the Trust
- 4.20 To set aside funds for special purposes or as reserves against future expenditure
- 4.21 To deposit or invest funds in any manner (but to invest only after obtaining advice from a suitably qualified financial expert and having regard to the

suitability of investments and the need for diversification)

4.22 To delegate the management of investments to a suitably qualified financial expert, but only on terms that:

4.22.1 the investment policy is set down in writing for the financial expert by the Trustees

4.22.2 every transaction is reported promptly to the Trustees

4.22.3 the performance of the investments is reviewed regularly with the Trustees

4.22.4 the Trustees are entitled to cancel the delegation arrangement at any time

4.22.5 the investment policy and the delegation arrangement are reviewed at least once a year

4.22.6 all payments due to the financial expert are on a scale or at a level which is agreed in advance and are notified promptly to the Trustees on receipt

4.22.7 the financial expert must not do anything outside the power of the Trustees

4.23 To arrange for investments or other property of the Trust to be held in the name of a nominee (being a corporate body registered or firm having an established place of business in England and Wales) under the control of the Trustees or acting under their instruction and to pay any reasonable fee required

4.24 To insure the property of the Trust against any foreseeable risk and take out other insurance policies to protect the Trust when required

4.25 To insure the Trustees against the costs of a successful defence to a criminal prosecution brought against them as charity trustees or against personal liability incurred in respect of any act or omission which is or is

alleged to be a breach of trust or breach of duty unless the Trustee concerned knew that, or was reckless whether, the act or omission was a breach of trust or breach of duty

4.26 Subject to Clause 5, to employ paid or unpaid agents, staff or advisers

4.27 To enter into contracts to provide services to, or on behalf of, other bodies

4.28 To establish subsidiary companies to assist or act as agents for the Trust

4.29 To pay the costs of forming the Trust

4.30 To do anything else within the law which promotes or helps to promote the Objects

5. BENEFITS TO MEMBERS AND TRUSTEES

5.1 The property and funds of the Trust must be used only for promoting the Objects and do not belong to the members of the Trust but

5.1.1 members who are not Trustees may be employed by or enter into contracts with the Trust and receive reasonable payment for goods or services supplied

5.1.2 members (including Trustees) may be paid interest at a reasonable rate on money lent to the Trust

5.1.3 members (including Trustees) may be paid a reasonable rent or hiring fee for property let or hired to the Trust

5.1.4 individual members who are not Trustees but who are beneficiaries may receive charitable benefits in that capacity

5.2 A Trustee must not receive any payment of money or other material benefit (whether directly or indirectly) from the Trust except

5.2.1 as mentioned in clauses 4.25, 5.1.2, 5.1.3, 5.3.

5.2.2 reimbursement of reasonable out of pocket expenses (including

- hotel and travel costs) actually incurred in running the Trust
- 5.2.3 an indemnity in respect of any liabilities properly incurred in running the Trust (including the costs of a successful defence to criminal proceedings)
- 5.2.4 payment to any company in which the Trustee has no more than 1 per cent shareholding
- 5.2.5 in exceptional cases, other payments or benefits (but only with the written approval of the Commission in advance)
- 5.3 Any Trustee (or any firm or company of which a Trustee is a member or employee) may enter into a contract with the Trust to supply goods or services in return for a payment or other material benefit but only if
- 5.3.1 the goods or services are actually required by the Trust
- 5.3.2 the nature and level of the remuneration is no more than is reasonable in relation to the value of the goods or services and is set in accordance with procedure in clause 5.4
- 5.3.3 no more than one half of the Trustees are subject to such a contract in any financial year
- 5.4 Whenever a Trustee has a personal interest in a matter to be discussed at a meeting of the Trustees or a committee the Trustee concerned must:
- 5.4.1 declare an interest at or before discussion begins on the matter
- 5.4.2 withdraw from the meeting for that item unless expressly invited to remain in order to provide information
- 5.4.3 not be counted in the quorum for that part of the meeting
- 5.4.4 withdraw during the vote and have no vote on the matter
- 5.5 This clause may not be amended without the prior written consent of the Commission

6. LIMITED LIABILITY

The liability of members is limited

7. GUARANTEE

Every member promises if the Trust is dissolved while he, she or it remains a member or within 12 months afterwards, to pay up to £1 towards the costs of dissolution and the liabilities incurred by the Trust while the contributor was a member

8. DISSOLUTION

8.1 If the Trust is dissolved the assets (if any) remaining after provision has been made for all its liabilities must be applied in one or more of the following ways:

8.1.1 by transfer to one or more other bodies established for exclusively charitable purposes within, the same as or similar to the Objects

8.1.2 directly for the Objects or charitable purposes within or similar to the Objects

8.1.3 in such other manner consistent with charitable status as the Commission approve in writing in advance

8.2 A final report and statement of account must be sent to the Commission

9. INTERPRETATION

9.1 Words and expressions defined in the Articles have the same meanings in this Memorandum

9.2 References to an Act of Parliament are references to the Act as amended or re-enacted from time to time and to any subordinate legislation made under it

9.3 In any matter of interpretation of this Memorandum the English language version shall prevail over the Welsh language version

We wish to be formed into a company under this Memorandum of Association

---

NAMES AND ADDRESSES OF SUBSCRIBERS

SIGNATURES OF SUBSCRIBERS

Date:

Witness to the above signatures

Name:

Address:

Occupation:

Rhif y Cwmni: 3870343

Rhif yr Elusen: 1084030

DEDDF CWMNIAU 1985 A 1989

MEMORANDWM

AC

ERTHYGLAU CYMDEITHASIAID

YMDDIRIEDOLAETH ADDOLDAI CYMRU

WELSH RELIGIOUS BUILDINGS TRUST

Ymgorfforwyd Ar

2 Tachwedd 1999

Diwygiwyd ddiwethaf ar 18 Rhagfyr 2006

DEDDF CWMNIAU 1985 A 1989

CWMNI CYFYNGEDIG TRWY WARANT

A HEB GYFALAF CYFRANDDALIADAU

MEMORANDWM CYMDEITHASIAD

YMDDIRIEDOLAETH ADDOLDAI CYMRU

WELSH RELIGIOUS BUILDINGS TRUST

1. ENW

Enw'r Cwmni yw Ymddiriedolaeth Addoldai Cymru Welsh Religious Buildings Trust ("yr Ymddiriedolaeth")

2. SWYDDFA GOFRESTREDIG

Yng Nghymru y bydd swyddfa gofrestredig yr Ymddiriedolaeth

3. AMCANION

Amcanion yr Ymddiriedolaeth yw:

3.1 Hybu a hyrwyddo treftadaeth grefyddol a chysylltiol Cymru, neu dreftadaeth sy'n gysylltiedig â Chymru, er budd ac addysg pobl Cymru a'r cyhoedd yn gyffredinol, ac yn arbennig, ond heb gyfyngu ar gyffredinolrwydd yr uchod, i:

3.1.1 sicrhau cadwraeth, atgyweiriad a chynhaliaeth capeli, eglwysi, tai cwrdd neu adeiladau crefyddol eraill a'u hadeiladau cysylltiedig a'u hamgylchedd a leolir yng Nghymru, oddigerth y rhai a gysegrwyd at ddefnydd yr Eglwys yng Nghymru, ynghyd â'u cynnwys, eu mynwentydd a'u cwrtlau, lle bo'r adeiladau o ddiddordeb crefyddol,

neu o harddwch arbennig neu o ddiddordeb hanesyddol, pensaernïol neu o ran adeiladwaith

- 3.1.2 hybu ac annog cadwraeth a gwerthfawrogiad o gapeli, eglwysi, tai cwrdd neu adeiladau crefyddol eraill, oddigerth y rhai a gysegrwyd at ddefnydd yr Eglwys yng Nghymru, ynghyd â'r adeiladau, yr amgylcheddau, y cynnwys, y mynwentydd a'r cwrtlau cysylltiedig lle bo'r adeiladau hynny o ddiddordeb crefyddol neu o harddwch arbennig neu o ddiddordeb hanesyddol, pensaernïol neu o ran adeiladwaith a leolir yng Nghymru yn bennaf, neu sy'n gysylltiedig â Chymru, pa un a yw'r adeiladau'n cael eu defnyddio yn unol â'u diben gwreiddiol neu beidio, ac i gynghori ynglŷn â'u cadwraeth

4. PWERAU

Mae'r Ymddiriedolaeth yn meddu ar y pwerau canlynol, a dim ond wrth hyrwyddo'r Amcanion y caniateir eu gweithredu:

- 4.1 Hybu neu gynnal gwaith ymchwil i unrhyw agwedd o amcanion yr Ymddiriedolaeth a'i gwaith a dosbarthu canlyniadau unrhyw waith ymchwil o'r fath
- 4.2 Rhoi cyngor
- 4.3 Cyhoeddi neu ddosbarthu gwybodaeth
- 4.4 Cynnal arddangosfeydd cyfarfodydd darlithoedd a dosbarthiadau naill ai'n annibynnol neu gydag eraill
- 4.5 Cydweithredu gyda chyrff eraill
- 4.6 Cefnogi, gweinyddu neu sefydlu elusennau eraill
- 4.7 Darparu tystiolaeth i'r llywodraeth ac eraill ar gyfer ymchwiliadau
- 4.8 Penodi a sefydlu pwyllgorau ymgynghorol fel y gwêl yr Ymddiriedolwyr yn dda
- 4.9 Codi arian (ond nid trwy fasnachu trethadwy)

- 4.10 Benthycu arian a rhoi ernes dros fenthyciadau (ond dim ond yn unol â'r cyfyngiadau a osodwyd gan Ddeddf Elusennau 1993)
- 4.11 Caffael neu logi eiddo o unrhyw fath boed hwnnw oddi wrth (ond heb gyfyngiad) gorff, cymdeithas neu unigolyn elusennol neu anelusennol
- 4.12 Ymrwymo i gontractau a'u cyflawni
- 4.13 Gosod neu gael gwared o eiddo o unrhyw fath (ond dim ond yn unol â chyfyngiadau a osodwyd gan Ddeddf Elusennau 1993) a gall gosodiad neu warediad o'r cyfryw fath fod yn amodol ar y cyfryw gyfamodau, amodau a chyfyngiadau fel ag y byddai'n rhesymol angenrheidiol i sicrhau cadwraeth unrhyw adeiladau neu dir
- 4.14 Atgyweirio, adnewyddu, adfer, cadw, ailadeiladu, ychwanegu at neu altro ac yn gyffredinol hybu cadwraeth unrhyw adeilad neu dir
- 4.15 Prynu neu gaffael fel arall ddodrefn ac offer arall i'w ddefnyddio yng nghyswllt unrhyw adeiladau neu dir o'r fath a gwerthu, prydlesu neu waredu mewn ffordd arall, unrhyw ddodrefn neu offer o'r fath
- 4.16 Gwneud ceisiadau am ganiatadau statudol gan gynnwys caniatâd cynllunio, caniatâd adeilad rhestredig, is-ddeddfau rheoliadau adeiladau a cheisiadau cyffelyb o'r fath
- 4.17 Gwneud y cyfryw drefniadau yn ôl yr angen i alluogi'r cyhoedd i weld a mwynhau unrhyw adeiladau neu dir (boed hynny'n ddi-dâl neu am dâl)
- 4.18 Rhoi grantiau neu fenthyciadau ariannol a rhoi gwarantau
- 4.19 Codi, llunio, derbyn, arnodi, disgowntio, gweithredu a chyflwyno nodiadau addewidiol, biliau, sieciau ac offerynnau eraill, a gweithredu cyfrifon banc yn enw'r Ymddiriedolaeth
- 4.20 Neilltuo arian at ddibenion arbennig neu mewn cronfa gadw ar gyfer gwariant i ddod

- 4.21 Adneuo neu fuddsoddi arian mewn unrhyw fodd (ond buddsoddi'n unig ar ôl derbyn cyngor gan arbenigwr ariannol sydd wedi ymgymhwyso'n briodol ac ar ôl ystyried priodoldeb y buddsoddiadau a'r angen am amrywiaeth)
- 4.22 Dirprwyo'r gwaith o reoli'r buddsoddiadau i arbenigwr ariannol sydd wedi ymgymhwyso'n briodol, ond dim ond ar yr amodau canlynol:
- 4.22.1 bod y polisi buddsoddi wedi'i gyflwyno'n ysgrifenedig i'r arbenigwr ariannol gan yr Ymddiriedolwyr
- 4.22.2 y rhoddir gwybod yn brydlon i'r Ymddiriedolwyr am bob deliad ariannol
- 4.22.3 y caiff perfformiad y buddsoddiadau ei adolygu'n rheolaidd gyda'r Ymddiriedolwyr
- 4.22.4 bod hawl gan yr Ymddiriedolwyr ddiddymu'r trefniant dirprwyo ar unrhyw adeg
- 4.22.5 y caiff y polisi buddsoddi a'r trefniant dirprwyo eu hadolygu o leiaf unwaith y flwyddyn
- 4.22.6 bod pob taliad sy'n ddyledus i'r arbenigwr ariannol ar raddfa neu ar lefel i'w chytuno ymlaen llaw ac yr hysbysir yr Ymddiriedolwyr yn brydlon adeg eu derbyn
- 4.22.7 rhaid i'r arbenigwr ariannol beidio â gwneud dim byd y tu allan i bwerau'r Ymddiriedolwyr
- 4.23 Trefnu y delir buddsoddiadau neu eiddo arall o eiddo'r Ymddiriedolaeth yn enw enwebai (sef corff corfforedig neu ffyrm sydd wedi'i gofrestru neu'n meddu ar ganolfan fusnes sefydledig yng Nghymru a Lloegr) dan reolaeth yr Ymddiriedolwyr neu'n gweithredu o dan eu cyfarwyddiadau a thalu'r cyfryw ffi resymol sy'n ofynnol
- 4.24 Yswirio eiddo'r Ymddiriedolaeth yn erbyn unrhyw risg y gellir ei ragweld a sicrhau polisiau yswiriant eraill i ddiogelu'r Ymddiriedolaeth, yn ôl yr angen

- 4.25 Yswirio'r Ymddiriedolwyr yn erbyn costau amddiffyniad llwyddiannus mewn erlyniad troseddol a ddygir yn eu herbyn fel ymddiriedolwyr elusennol neu yn erbyn unrhyw atebolrwydd personol a gyfyd yn sgîl unrhyw weithred neu anwaith sydd, neu yr honnir iddo fod, yn dor-ymddiriedaeth neu'n dor-ddyletswydd, oni bai fod yr Ymddiriedolwr dan sylw yn gwybod neu'n ddi-hid os oedd y weithred neu anwaith yn dor-ymddiriedaeth neu'n dor-ddyletswydd
- 4.26 Yn ddarostyngedig i Gymal 5, cyflogi asiantau, aelodau staff neu gynghorwyr yn daledig neu'n ddi-dâl
- 4.27 Ymrwymo i gontractau i ddarparu gwasanaethau ar gyfer, neu ar ran, cyrff eraill
- 4.28 Sefydlu is-gwmnïau i gynorthwyo neu i weithredu fel asiantau i'r Ymddiriedolaeth
- 4.29 Talu costau llunio'r Ymddiriedolaeth
- 4.30 Gwneud unrhyw beth arall o fewn y gyfraith sy'n hyrwyddo'r Amcanion neu'n cynorthwyo i'w hyrwyddo

5. MANTEISION I'R AELODAU AC I'R YMDDIRIEDOLWYR

- 5.1 Rhaid defnyddio eiddo ac arian yr Ymddiriedolaeth i hyrwyddo'r Amcanion yn unig ac nid ydynt yn eiddo i aelodau'r Ymddiriedolaeth ond
- 5.1.1 mae'n bosib i aelodau nad ydynt yn Ymddiriedolwyr gael eu cyflogi gan yr Ymddiriedolaeth neu ymrwymo i gontractau gyda hi a derbyn tâl rhesymol am nwyddau neu wasanaethau a gyflenwir
- 5.1.2 caniateir talu llog yn ôl cyfradd resymol i'r aelodau (gan gynnwys yr Ymddiriedolwyr) ar arian a fenthycir i'r Ymddiriedolaeth
- 5.1.3 caniateir talu rhent neu ffi llogi rhesymol i aelodau (gan gynnwys Ymddiriedolwyr) am eiddo a osodwyd neu a logwyd i'r Ymddiriedolaeth

- 5.1.4 caiff aelodau unigol nad ydynt yn Ymddiriedolwyr, ond yn fuddiolwyr, dderbyn manteision elusennol yn rhinwedd hynny
- 5.2 Ni chaiff Ymddiriedolwr dderbyn unrhyw daliad ariannol na budd materol o unrhyw fath arall (boed hynny'n uniongyrchol neu'n anuniongyrchol) gan yr Ymddiriedolaeth ac eithrio
  - 5.2.1 fel ag y nodwyd yng nghymalau 4.25, 5.1.2, 5.1.3, 5.3
  - 5.2.2 ad-dalu mân-dreuliau rhesymol (gan gynnwys costau llety a theithio) yn sgîl y gwaith o redeg yr Ymddiriedolaeth
  - 5.2.3 indemniad o safbwynt unrhyw ddyledion a gyfyd yn briodol yn sgîl y gwaith o redeg yr Ymddiriedolaeth (gan gynnwys costau amddiffyniad llwyddiannus mewn achos troseddol)
  - 5.2.4 taliad i unrhyw gwmni nad oes gan yr Ymddiriedolwr fwy nag 1 y cant o gyfranddaliad ynddo
  - 5.2.5 dan amgylchiadau eithriadol, daliadau neu fanteision eraill (ond dim ond gyda chymeradwyaeth ysgrifenedig y Comisiwn ymlaen llaw)
- 5.3 Caiff unrhyw Ymddiriedolwr (neu unrhyw ffyrn neu gwmni y mae Ymddiriedolwr yn aelod ohono neu wedi'i gyflogi ganddo) ymrwymo i gontract gyda'r Ymddiriedolaeth i gyflenwi nwyddau neu wasanaethau am dâl neu fudd materol o fath arall ond dim ond
  - 5.3.1 os yw'r Ymddiriedolaeth wirioneddol angen y nwyddau neu'r gwasanaethau
  - 5.3.2 os yw natur a lefel y gydnabyddiaeth yn ddim mwy na'r hyn a fyddai'n rhesymol o safbwynt gwerth y nwyddau neu'r gwasanaethau ac y'i pennir yn unol â'r weithdrefn yng nghymal 5.4
  - 5.3.3 os nad oes mwy na hanner nifer yr Ymddiriedolwyr yn ymrwymo i gontract o'r fath mewn unrhyw un flwyddyn ariannol

5.4 Pryd bynnag y bydd gan Ymddiriedolwr fuddiant personol mewn mater sydd i'w drafod mewn cyfarfod o'r Ymddiriedolwyr neu mewn pwyllgor, rhaid i'r Ymddiriedolwr dan sylw:

5.4.1 ddatgan buddiant adeg dechrau trafod y mater, neu cyn hynny

5.4.2 fynd allan o'r cyfarfod yn ystod trafod yn eitem honno oni chaiff wahoddiad penodol i aros er mwyn rhoi gwybodaeth

5.4.3 beidio â chael ei ch/gyfrif fel rhan o'r cworwm ar gyfer y rhan honno o'r cyfarfod

5.4.4 fynd allan o'r cyfarfod yn ystod y bleidlais a phaidio â phleidleisio ar y mater

5.5 Ni cheir diwygio'r cymal hwn heb ganiatâd ysgrifenedig y Comisiwn ymlaen llaw

6. ATEBOLRWYDD CYFYNGEDIG

Mae atebolrwydd yr aelodau wedi'i gyfyngu

7. SICRWYDD

Mae pob aelod yn addo y bydd ef neu hi, pe diddymid yr Ymddiriedolaeth tra bo ef neu hi yn aelod ohoni neu cyn pen 12 mis ar ôl hynny, yn talu hyd at £1 tuag at gostau'r broses o ddiddymu'r Ymddiriedolaeth a thuag at ddyledion yr Ymddiriedolaeth yn ystod y cyfnod y bu'r cyfrannwr yn aelod ohoni

8. DIDDYMU

8.1 Os diddymir yr ymddiriedolaeth rhaid defnyddio'r asedion (os oes rhai) sy'n weddill, ar ôl darparu ar gyfer yr holl ddyledion , mewn un neu ragor o'r ffyrdd canlynol:

8.1.1 trwy eu trosglwyddo i un neu ragor o gyrff eraill a sefydlwyd yn gyfan gwbl at ddibenion elusennol sydd oddi mewn i, gyda'r union Amcanion, neu rai cyffelyb

8.1.2 yn uniongyrchol ar gyfer yr Amcanion neu ddibenion elusennol sydd oddi mewn i'r Amcanion neu rai cyffelyb

8.1.3 mewn unrhyw ffordd arall sy'n gyson â statws elusennol fel y cymeradwya'r Comisiwn yn ysgrifenedig ymlaen llaw

8.2 Rhaid anfon adroddiad terfynol a chyfriflen i'r Comisiwn

9. DEHONGLI

9.1 Mae'r geiriau a'r ymadroddion a ddiffinnir yn yr Erthyglau yn dwyn yr un ystyr yn y Memorandwm hwn

9.2 Mae cyfeiriadau at Ddeddf Seneddol yn cyfeirio at y Ddeddf fel y'i diwygiwyd neu'i hail-ddeddfwyd o bryd i'w gilydd ac at unrhyw ddeddfwriaeth a wnaed yn ei sgîl

9.3 Mewn unrhyw fater yn ymwneud â dehongli'r Memorandwm hwn mae gan y fersiwn Saesneg oruchafiaeth dros y fersiwn Gymraeg

Yr ydym ni'n dymuno cael ein ffurfio'n gwmni'n unol â'r Memorandwm Cymdeithasiad hwn

---

ENWAU A CHYFEIRIADAU'R TANYSGRIFWYR

LLOFNODION Y TANYSGRIFWYR

Dyddiad:

Yn dyst i'r llofnodion uchod:

Enw:

Cyfeiriad:

Galwediagaeth:

COMPANIES ACTS 1985 & 1989
COMPANY LIMITED BY GUARANTEE
AND NOT HAVING A SHARE CAPITAL

ARTICLES OF ASSOCIATION
OF
YMDDIRIEDOLAETH ADDOLDAI CYMRU
WELSH RELIGIOUS BUILDINGS TRUST

1. GENERAL

The company is established for the purposes expressed in the Memorandum of Association

2. MEMBERSHIP

2.1 The number of members with which the Trust proposes to be registered is not less than three and not more than eleven but the Board of Trustees may from time to time register an increase of members

2.2 The Trust must maintain a register of members

2.3 The subscribers to the Memorandum of Association and other such persons or organisations as the Board of Trustees shall admit to membership in accordance with the Articles shall be members of the Trust

2.4 The membership of the Trust shall be individuals or organisations interested in promoting the Objects who

2.4.1 are invited and approved by the Trustees

- 2.4.2 apply to the Trust in the form required by the Trustees
- 2.4.3 sign the register of members or consent in writing to become a member either personally, or in the case of a member organisation, through an authorised representative
- 2.5 The Trustees may establish different classes of membership and prescribe their respective privileges and duties and set the amounts of any subscriptions, if any
- 2.6 Membership is terminated if the member concerned
  - 2.6.1 gives written notice of resignation to the Trust
  - 2.6.2 dies or in the case of an organisation ceases to exist
  - 2.6.3 is six months in arrears in paying the relevant subscription (if any), but in such a case the member may be reinstated on payment of the amount due
- or
- 2.6.4 is removed from membership by resolution of the Trustees on the ground that in their reasonable opinion the member's continued membership is harmful to the Trust (but only after notifying the member in writing and considering the matter in the light of any written representations which the member concerned puts forward within 14 clear days after receiving notice)
- 2.7 Membership of the Trust is not transferable

3. GENERAL MEETINGS

- 3.1 Members are entitled to attend general meetings either personally or in the case of a member organisation, by an authorised representative. General meetings are called on at least clear 21 days written notice specifying the business to be discussed

- 3.2 There is a quorum at a general meeting if the number of voting members or voting authorised representatives personally present is at least three or one third of the voting members, whichever is the greater
- 3.3 The Chair or (if the Chair is unable or unwilling to do so) some other member elected by those present presides at a general meeting
- 3.4 Except where otherwise provided by the Act, every issue is decided by a majority of the votes cast
- 3.5 Except for the chair of the meeting, who has a second or casting vote, every voting member present in person or through an authorised representative has one vote on each issue
- 3.6 A written resolution signed by all those entitled to vote at a general meeting is as valid as a resolution actually passed at a general meeting (and for this purpose the written resolution may be set out in more than one document and will be treated as passed on the date of the last signature)
- 3.7 The Trust must hold an Annual General Meeting in every year which all voting members are entitled to attend. The first Annual General Meeting may be held within 18 months after the Trust's incorporation
- 3.8 At an Annual General Meeting the members:
  - 3.8.1 receive the accounts of the Trust for the previous financial year
  - 3.8.2 receive the Trustees report on the Trust's activities since the previous Annual General Meeting
  - 3.8.3 accept the retirement of those Trustees who wish to retire or who are retiring by rotation
  - 3.8.4 elect persons to be Trustees to fill the vacancies arising
  - 3.8.5 appoint auditors for the Trust
  - 3.8.6 may confer on any individual (with his or her consent) the honorary

title of Patron President or Vice-President of the Trust or other such honorary title as the Trustees may determine from time to time

3.8.7 discuss and determine any issues of policy or deal with any other business put before them

3.9 Any general meeting which is not an Annual General Meeting is an Extraordinary General Meeting

3.10 An Extraordinary General Meeting may be called at any time by the Board of Trustees and must be called within 28 days on a written request from at least three or one third of the voting members if greater

4. TRUSTEES

4.1 The Board of Trustees as charity trustees have control of the Trust and its property and funds

4.2 The Board of Trustees when complete consists of at least three and not more than fifteen individuals, all of whom must be members

4.3 The subscribers to the Memorandum are the first Trustees of the Trust

4.4 Every Trustee must sign a declaration of willingness to act as a charity trustee of the Trust before he or she is eligible to vote at any meeting of the Trustees

4.5 At the third Annual General Meeting, and at each Annual General Meeting to be held in every subsequent year, one third (or a number nearest one third) of the members of the Board of Trustees must retire from office, those longest in office since their last appointment or re-appointment retiring first and the choice between any of equal service being made by drawing lots unless they otherwise agree among themselves

4.6 A retiring member of the Board of Trustees shall be eligible for re-election for one additional consecutive term of office. A member of the Board of Trustees retiring after a second consecutive term of office may be re-

elected or co-opted as a Trustee before the next Annual General Meeting after so retiring

- 4.7 On retirement the members of the Board of Trustees cease to be members of the Trust (unless they are re-elected) and their names must be removed from the membership register at the end of the general meeting at which they retire (unless they are also a member of the Trust by virtue of clause 2.4)
- 4.8 The Trust may from time to time by ordinary resolution increase or reduce the number of Board of Trustees, and may also determine in what rotation the increased or reduced number is to leave office, and when a Trustee is to be eligible for re-election or co-option
- 4.9 A Trustee's term of office automatically terminates if he or she:
  - 4.9.1 is disqualified under the Charities Act 1993 from acting as a charity trustee
  - 4.9.2 is incapable whether mentally or physically of managing his or her own affairs
  - 4.9.3 is absent from three consecutive meetings of the Trustees and the Trustees resolve that the office be vacated
  - 4.9.4 ceases to be a member, but such a person may be reinstated by resolution passed by all the other Trustees on resuming membership of the Trust before the next Annual General Meeting
  - 4.9.5 resigns by written notice to the Trustees but only if at least three Trustees will remain in office
  - 4.9.6 is removed by resolution passed by at least two thirds of the members present and voting at a general meeting after the meeting has invited the views of the Trustee concerned and considered the matter in the light of any such views. A person so removed from office will cease to be a member of the Trust

4.10 Subject to clause 4.6, the Trustees may at any time co-opt any person duly qualified to be appointed as a Trustee to fill a vacancy in their number or as an additional Trustee, but a co-opted Trustee holds office only until the next Annual General Meeting

4.11 A technical defect in the appointment of a Trustee of which the Trustees are unaware at the time does not invalidate decisions taken at a meeting

5. PROCEEDINGS OF TRUSTEES

5.1 The Trustees must hold at least three meetings each year

5.2 The quorum at a meeting of the Trustees may be fixed by the Trustees but shall not be less than one third of their number or three Trustees whichever is the greater

5.3 A meeting of the Trustees may held either in person or by suitable electronic means agreed by the Trustees in which all participants may communicate with all the other participants

5.4 The Chair or (if the Chair is unable or unwilling to do so) some other Trustee chosen by the Trustees present presides at each meeting

5.5 Every issue may be determined by a simple majority of the votes cast at a meeting but a written resolution signed by all the Trustees is as valid as a resolution passed at a meeting (and for this purpose the resolution may be contained in more than one document and will be treated as passed on the date of the last signature)

5.6 Except for the chair of the meeting who has a second or casting vote, every Trustee has one vote on each issue

5.7 A procedural defect of which the Trustees are unaware at the time does not invalidate decisions taken at a meeting

6. POWERS OF TRUSTEES

The Trustees have the following powers in the administration of the Trust:

- 6.1 to appoint (and remove) any person (who may be a Trustee) to act as Secretary to the Trust in accordance with the Act
- 6.2 to appoint a Chair Treasurer and other honorary officers from among their number
- 6.3 subject to the provisions of clause 6.5 to delegate any of their functions to committees consisting of two or more individuals appointed by them but at least two members of every committee must be a Trustee and all proceedings of committees must be reported promptly to the Trustees
- 6.4 to make Rules consistent with the Memorandum, these Articles and the Act to govern proceedings at general meetings
- 6.5 to make Rules consistent with the Memorandum, these Articles and the Act to govern proceedings at their meetings and at meetings of committees
- 6.6 to make Rules consistent with the Memorandum, these Articles and the Act to govern the administration of the Trust and the use of its seal (if any)
- 6.7 to establish procedures to assist the resolution of disputes within the Trust
- 6.8 to exercise any powers of the Trust which are not reserved to a general meeting

7. RECORDS AND ACCOUNTS

- 7.1 The Trustees must comply with the requirements of the Act and of the Charities Act 1993 as to keeping financial records, the audit of accounts and the preparation and transmission to the Register of Companies and the Commission of :
  - 7.1.1 annual reports
  - 7.1.2 annual returns
  - 7.1.3 annual statements of account
- 7.2 The Trustees must keep proper records of

- 7.2.1 all proceedings at general meetings
  - 7.2.2 all proceedings at meetings of the Trustees
  - 7.2.3 all reports of committees
  - 7.2.4 all professional advice obtained
- 7.3 Accounting records relating to the Trust must be made available for inspection by any Trustee at any reasonable time during normal office hours and may be made available for inspection by members who are not Trustees if the Trustees so decide
- 7.4 A copy of the Trust's latest available statement of account must be supplied on request to any Trustee or member, or to any other person who makes a written request and pays the Trust's reasonable costs, within two months

8. NOTICE

- 8.1 Notices under these Articles may be sent by hand, or by post or by suitable electronic means or (where applicable to members generally) may be published in any suitable journal or newspaper or any newsletter distributed by the Trust
- 8.2 The only address at which a member is entitled to receive notices is the address shown in the register of members
- 8.3 Any notice given in accordance with these Articles is to be treated for all purposes as having been received
- 8.3.1 24 hours after being sent by electronic means or delivered by hand to the relevant address
  - 8.3.2 two clear days after being sent by first class post to that address
  - 8.3.3 three clear days after being sent by second class or overseas post to that address

- 8.3.4 on the date of publication of a newspaper journal or newsletter containing the notice
  - 8.3.5 on being handed to the member or, in the case of a member organisation, its authorised representative personally or, if earlier,
  - 8.3.6 as soon as the member acknowledges actual receipt
- 8.4 A technical defect in the giving of notice of which the Trustees are unaware at the time does not invalidate decisions taken at a meeting

9. INDEMNITY

Subject to the provisions of the Act every Trustee or other officer or auditor of the Trust shall be indemnified out of the assets of the Trust against any liability incurred by him or her in that capacity in defending any proceedings, whether civil or criminal, in which judgement is given in his or her favour or in which he or she is acquitted or in connection with any application in which relief is granted to him or her by the court from liability for negligence, default, breach of duty or breach of trust in relation to the affairs of the Trust.

10. DISSOLUTION

The provisions of the Memorandum relating to dissolution of the Trust take effect as though repeated here

11. INTERPRETATION

In the Memorandum and in these Articles:

- 11.1 “The Act” means the Companies Act 1985
- “these Articles” means these Articles of Association
- “authorised representative” means an individual who is authorised by a member organisation to act on its behalf at meetings of the Trust and whose name is given to the secretary
- “Chair” means the chair of the Trustees
- “the Trust” means the company governed in these articles
- “charity trustee” has the meaning prescribed by section 97 (1) of the Charities Act 1993

“clear day” means 24 hours from midnight following the relevant event

“the Commission” means the Charity Commissioners for England and Wales

“financial expert” means a company or firm who is an authorised person or an exempted person within the meaning of the Financial Services Act 1986

“material benefit” means a benefit which may not be financial but has a monetary value

“member” and “membership” refer to membership of the Trust

“Memorandum” means the Trust’s Memorandum of Association

“month” means calendar month

“the Objects” means the Objects of the Trust as defined in clause 3 of the Memorandum

“Secretary” means the Secretary of the Trust

“taxable trading” means carrying on a trade or business on a continuing basis for the principal purpose of raising funds and not for the purpose of actually carrying out the Objects

“Trustee” means a director of the Trust and “Trustees” means all of the directors

“written” or “in writing” refers to a legible document on paper including a fax message

“year” means calendar year

11.2 Expressions defined in the Act have the same meaning

11.3 References to an Act of Parliament are to the Act as amended or re-enacted from time to time and to any subordinate legislation made under it

11.4 In any matter of interpretation of these Articles the English language version shall prevail over the Welsh language version

---

NAMES AND ADDRESSES OF SUBSCRIBERS

SIGNATURES OF SUBSCRIBERS

Date:

Witness to the above signatures

Name:

Address:

Occupation:

DEDDFAU CWMNIAU 1985 A 1989

CWMNI CYFYNGEDIG TRWY WARANT

A HEB GYFALAF CYFRANDDALIADAU

ERTHYGLAU CYMDEITHASIAID

YMDDIRIEDOLAETH ADDOLDAI CYMRU

WELSH RELIGIOUS BUILDINGS TRUST

1. CYFFREDINOL

Sefydli'r y cwmni at y dibenion a fynegwyd yn y Memorandwm Cymdeithasiad

2. AELODAETH

2.1 Ni fydd nifer yr aelodau y bwriada'r Ymddiriedolaeth eu cofrestru yn ddim llai na thri ac yn ddim mwy nag un ar ddeg ond caiff Bwrdd yr Ymddiriedolwyr, o bryd i'w gilydd, gofrestru cynnydd yn nifer yr aelodau

2.2 Rhaid i'r Ymddiriedolaeth gadw cofrestr aelodau

2.3 Bydd y tanysgrifwyr i'r Memorandwm Cymdeithasiad ac unrhyw bobl neu fudiadau eraill, y bydd Bwrdd yr Ymddiriedolwyr yn eu derbyn yn aelodau yn unol â'r Erthyglau, yn aelodau o'r Ymddiriedolaeth

2.4 Bydd aelodau'r Ymddiriedolaeth yn unigolion neu'n fudiadau a chanddynt ddiddordeb mewn hybu'r Amcanion, ac sydd

- 2.4.1 wedi eu gwahodd a'u cymeradwyo gan yr Ymddiriedolwyr
  - 2.4.2 yn cyflwyno cais i'r Ymddiriedolaeth ar y ffurf sy'n ofynnol gan yr Ymddiriedolwyr
  - 2.4.3 yn llofnodi'r gofrestr aelodau neu'n cydsynio'n ysgrifenedig i ddod yn aelod naill ai'n bersonol neu, yn achos aelod-fudiad, trwy gynrychiolydd a awdurdodwyd
- 2.5 Caiff yr Ymddiriedolwyr sefydlu gwahanol ddsbarthiadau o aelodaeth a darnodi eu breintiau a'u dyletswyddau priodol a phennu maint unrhyw danysgrifiadau, os oes rhai
- 2.6 Diddymir aelodaeth os yw'r aelod dan sylw
- 2.6.1 yn rhoi rhybudd ysgrifenedig o'i h/ymddiswyddiad i'r Ymddiriedolaeth
  - 2.6.2 yn marw neu, yn achos mudiad, yn darfod â bod
  - 2.6.3 mewn chwe mis o ôl ddyled o ran talu'r tanysgrifiad perthnasol (os oes tanysgrifiad) ond, dan amgylchiadau o'r fath, mae'n bosib adfer aelodaeth yr aelod pan fo'n talu'r swm sy'n ddyledus
- neu
- 2.6.4 yn colli ei h/aelodaeth trwy benderfyniad yr Ymddiriedolwyr ar y sail y byddai i'r aelod barhau ei h/aelodaeth, yn eu barn resymol hwy, yn niweidiol i'r Ymddiriedolaeth (ond dim ond ar ôl hysbysu'r aelod yn ysgrifenedig ac ystyried y mater yng ngoleuni unrhyw ddadleuon ysgrifenedig a rydd yr aelod ger bron cyn pen 14 diwrnod clir ar ôl derbyn y rhybudd)
- 2.7 Nid yw'n bosib trosglwyddo aelodaeth o'r Ymddiriedolaeth

3. CYFARFODYDD CYFFREDINOL

- 3.1 Mae hawl gan aelodau fynychu cyfarfodydd cyffredinol naill ai'n bersonol

neu, yn achos aelod-fudiad, trwy gynrychiolydd awdurdodedig. Gelwir cyfarfodydd cyffredinol gydag o leiaf 21 diwrnod clir o rybudd ysgrifenedig gan nodi'r materion i'w trafod

- 3.2 Mae cworwm mewn cyfarfod cyffredinol os yw nifer yr aelodau sydd â phleidlais, neu'r cynrychiolwyr awdurdodedig sydd â phleidlais ac sy'n bresennol yn bersonol, yn dri neu'n draean o'r aelodau sydd â phleidlais, pa un bynnag yw'r mwyaf
- 3.3 Y Cadeirydd neu (os yw'r Cadeirydd yn analluog neu'n anfodlon gwneud hynny) aelod arall a etholir gan y rhai sy'n bresennol, sy'n llywyddu mewn cyfarfod cyffredinol
- 3.4 Ac eithrio lle mae'r Ddeddf yn darparu fel arall, penderfynir ynghylch pob mater yn ôl mwyafrif pleidleisiau
- 3.5 Ac eithrio cadeirydd y cyfarfod, sy'n meddu ar ail bleidlais neu bleidlais fwrw, mae pob aelod sydd â phleidlais sy'n bresennol yn bersonol, neu trwy gynrychiolydd awdurdodedig, yn meddu ar un bleidlais yng nghyswllt pob mater
- 3.6 Mae penderfyniad ysgrifenedig a lofnodir gan bawb a chanddynt yr hawl i bleidleisio mewn cyfarfod cyffredinol yr un mor ddilys â phenderfyniad a gaiff ei basio mewn cyfarfod cyffredinol (ac, i'r diben hwn, mae'n bosib y nodir y penderfyniad mewn mwy nag un ddogfen ac ystyrir ei fod wedi'i basio ar ddyddiad y llofnod olaf)
- 3.7 Rhaid i'r Ymddiriedolaeth gynnal Cyfarfod Cyffredinol Blyneddol bob blwyddyn a bydd hawl gan bob aelod sy'n pleidleisio i fynychu'r cyfarfod hwnnw. Gellir cynnal y Cyfarfod Cyffredinol Blyneddol cyntaf cyn pen 18 mis ar ôl corffori'r Ymddiriedolaeth.
- 3.8 Mewn Cyfarfod Cyffredinol Blyneddol, mae'r aelodau:
  - 3.8.1 yn derbyn cyfrifon yr Ymddiriedolaeth ar gyfer y flwyddyn ariannol flaenorol

- 3.8.2 yn derbyn adroddiad yr Ymddiriedolwyr ar weithgareddau'r Ymddiriedolaeth ers y Cyfarfod Cyffredinol Blynyddol blaenorol
- 3.8.3 yn derbyn ymddeoliad yr Ymddiriedolwyr hynny sy'n dymuno ymddeol neu sy'n ymddeol ar sail cylchdro
- 3.8.4 yn ethol pobl i fod yn Ymddiriedolwyr i lenwi'r swyddi gwag sy'n codi
- 3.8.5 yn penodi archwilwyr i'r Ymddiriedolaeth
- 3.8.6 yn gallu cyflwyno i unigolyn (gyda'i ch/gydsyniad) y teitl anrhydeddus o Noddwr Llywydd neu Is-Lywydd yr Ymddiriedolaeth neu unrhyw deitl anrhydeddus o'r fath y gallai'r Ymddiriedolwyr benderfynu arno o bryd i'w gilydd
- 3.8.7 yn trafod ac yn penderfynu ynghylch materion polisi neu'n ymdrin ag unrhyw fusnes arall a roddir ger bron
- 3.9 Mae unrhyw gyfarfod cyffredinol nad yw'n Gyfarfod Cyffredinol Blynyddol yn Gyfarfod Cyffredinol Arbennig
- 3.10 Caiff Bwrdd yr Ymddiriedolwyr alw Cyfarfod Cyffredinol Arbennig ar unrhyw adeg ac mae'n rhaid galw Cyfarfod Cyffredinol Arbennig cyn pen 28 diwrnod yn dilyn cais ysgrifenedig gan o leiaf dri neu draean o'r aelodau sydd â phleidlais os yw hynny'n fwy,

4. YMDDIRIEDOLWYR

- 4.1 Fel ymddiriedolwyr elusennol, mae gan Fwrdd yr Ymddiriedolaeth reolaeth dros yr Ymddiriedolaeth a'i heiddo a'i harian
- 4.2 Mae Bwrdd yr Ymddiriedolwyr, pan yn gyflawn, yn cynnwys o leiaf tri a dim mwy na phymtheg unigolyn, a rhaid i bob un o'r rhai hynny fod yn aelodau
- 4.3 Y rhai sy'n tanysgrifio i'r Memorandwm yw Ymddiriedolwyr cyntaf yr Ymddiriedolaeth

- 4.4 Rhaid i bob Ymddiriedolwr lofnodi datganiad o barodrwydd i weithredu fel ymddiriedolwr elusennol i'r Ymddiriedolaeth cyn y rhoddir yr hawl iddo / iddi bleidleisio yn unrhyw un o gyfarfodydd yr Ymddiriedolwyr
- 4.5 Yn y trydydd Cyfarfod Cyffredinol Blynyddol, ac ym mhob Cyfarfod Cyffredinol Blynyddol i'w gynnal ym mhob blwyddyn ddilynol, rhaid i draean (neu'r nifer sydd agosaf at draean) o aelodau Bwrdd yr Ymddiriedolwyr ymddeol o'u swyddi, gyda'r rhai sydd wedi gwasanaethau hwyaf ers eu penodi neu'u hailbenodi ddiwethaf yn ymddeol yn gyntaf a'r dewis rhwng unrhyw rai a chanddynt yr un hyd o wasanaeth yn cael ei benderfynu trwy ddewis ar hap oni bai eu bod, fel arall, yn cytuno ymysg ei gilydd
- 4.6 Mae aelod sy'n ymddeol o fod ar Fwrdd yr Ymddiriedolwr yn gymwys i'w ail-h/ethol am un cyfnod ychwanegol olynol yn y swydd. Ceir ail-ethol neu gyfethol aelod o Fwrdd yr Ymddiriedolwyr sy'n ymddeol ar ôl yr ail gyfnod yn olynol yn y swydd i fod yn Ymddiriedolwr drachefn cyn y Cyfarfod Cyffredinol Blynyddol nesaf ar ôl y cyfryw ymddeoliad
- 4.7 Wrth ymddeol, mae aelodau Bwrdd yr Ymddiriedolwyr yn peidio â bod yn aelodau o'r Ymddiriedolaeth (oni chânt eu hail-ethol) a rhaid dileu eu henwau o'r gofrestr aelodaeth ar ddiwedd y Cyfarfod Cyffredinol pan fônt yn ymddeol (oni bai eu bod hefyd yn aelod o'r Ymddiriedolaeth drwy rinwedd cymal 2.4)
- 4.8 Caiff yr Ymddiriedolaeth, o bryd i'w gilydd, trwy benderfyniad cyffredin, gynyddu neu ostwng y nifer sy'n gwasanaethu ar Fwrdd yr Ymddiriedolwyr a chaiff hefyd benderfynu ar ba batrwm y bydd y nifer lai neu fwy yn gadael eu swyddi, a phryd y bydd Ymddiriedolwr yn gymwys i'w h/ail-ethol neu i'w ch/gyfethol
- 4.9 Bydd tymor gwasanaethu Ymddiriedolwr yn dod i ben yn awtomatig os yw ef neu hi:
- 4.9.1 yn cael ei g/wahardd dan Ddeddf Elusennau 1993 rhag gweithredu fel ymddiriedolwr elusennol

- 4.9.2 yn analluog, boed hynny'n feddyliol ynteu'n gorfforol, o gadw rheolaeth ar ei busnes neu fusnes ei hun
- 4.9.3 yn absennol o dri cyfarfod o'r Ymddiriedolwyr yn olynol, a bod yr Ymddiriedolwyr yn penderfynu y dylai adael y swydd
- 4.9.4 yn peidio â bod yn aelod, ond mae modd adfer person o'r fath i'w swydd trwy benderfyniad gan yr holl Ymddiriedolwyr eraill ar adeg ailymuno fel aelod o'r Ymddiriedolaeth cyn y Cyfarfod Cyffredinol Blynyddol nesaf
- 4.9.5 yn ymddiswyddo trwy rybudd ysgrifenedig i'r Ymddiriedolwyr ond dim ond os bydd o leiaf tri Ymddiriedolwr arall yn parhau i wasanaethu
- 4.9.6 yn cael ei ddiswyddo trwy benderfyniad o leiaf dwy ran o dair o'r aelodau sy'n bresennol a thrwy bleidlais mewn cyfarfod cyffredinol ar ôl i'r cyfarfod wahodd barn yr Ymddiriedolwr dan sylw ac ystyried y mater yng ngoleuni sylwadau o'r fath. Ni fydd person sydd wedi'i ddiswyddo yn y modd hwn yn parhau i fod yn aelod o'r Ymddiriedolaeth
- 4.10 Yn ddarostyngedig i gymal 4.6, caiff yr Ymddiriedolwyr ar unrhyw adeg gyfethol person sy'n briodol gymwys i'w ph/benodi'n Ymddiriedolwr i lenwi swydd wag sy'n eu gwneud yn brin o ran nifer neu i fod yn Ymddiriedolwr ychwanegol, ond dim ond tan y Cyfarfod Cyffredinol Blynyddol nesaf y bydd Ymddiriedolwr cyfetholedig yn parhau yn ei swydd
- 4.11 Nid yw ffaeledd technegol nad yw'r Ymddiriedolwyr yn ymwybodol ohono ar y pryd, adeg penodi Ymddiriedolwr, yn annilysu penderfyniadau a wneir mewn cyfarfod

5. CYFARFODYDD YR YMDDIRIEDOLWYR

- 5.1 Rhaid i'r Ymddiriedolwyr gynnal o leiaf tri chyfarfod mewn blwyddyn
- 5.2 Caiff yr Ymddiriedolwyr bennu'r cworwm ar gyfer cyfarfod o'r

Ymddiriedolwyr ond rhaid i hynny beidio â bod yn llai na thraean o'r nifer llawn neu dri Ymddiriedolwr, pa un bynnag yw'r mwyaf

- 5.3 Gellir cynnal cyfarfod o'r Ymddiriedolwyr naill ai yn bersonol neu trwy gyfrwng electronig addas i'w gytuno gan yr Ymddiriedolwyr ac sy'n fodd i bawb sy'n cymryd rhan gyfathrebu gyda'i gilydd
- 5.4 Y Cadeirydd, neu (os nad yw'r Cadeirydd yn alluog neu os yw'n amharod i wneud hynny) Ymddiriedolwr arall a ddewisir gan yr Ymddiriedolwyr sy'n bresennol, sydd i lywyddu ym mhob cyfarfod
- 5.5 Caniateir penderfynu ynghylch bob mater trwy gyfrwng mwyafrif syml o bleidleisiau mewn cyfarfod ond mae penderfyniad ysgrifenedig sydd wedi'i lofnodi gan yr holl Ymddiriedolwyr yr un mor ddilys â phenderfyniadau a basiwyd mewn cyfarfod (ac at y diben hwn, mae'n bosib cynnwys y penderfyniad mewn mwy nag un ddogfen ac ystyrir ei fod wedi'i basio ar ddyddiad y llofnod olaf)
- 5.6 Ac eithrio cadeirydd y cyfarfod sy'n meddu ar ail bleidlais neu bleidlais fwrw, un bleidlais sydd gan bob Ymddiriedolwr yng nghyswllt pob mater
- 5.7 Nid yw ffaeledd yn y gweithdrefnau, nad yw'r Ymddiriedolwyr yn ymwybodol ohono ar y pryd, yn annylsu penderfyniadau a wneir mewn cyfarfod

6. PWERAU'R YMDDIRIEDOLWYR

Mae'r Ymddiriedolwyr yn meddu ar y pwerau canlynol o ran gweinyddu'r Ymddiriedolaeth:

- 6.1 penodi (a diswyddo) unrhyw berson (a allai fod yn Ymddiriedolwr) i weithredu fel Ysgrifennydd i'r Ymddiriedolaeth yn unol â'r Ddeddf
- 6.2 penodi Cadeirydd, Trysorydd a swyddogion mygedol eraill o'u plith
- 6.3 yn ddarostyngedig i ofynion cymal 6.5 i ddirprwyo unrhyw swyddogaethau o'u heiddo i bwyllgorau lle mae dau neu ragor o unigolion wedi'u penodi ganddynt ond rhaid i ddau aelod, o leiaf, o bob pwyllgor fod yn

Ymddiriedolwyr a rhaid cyflwyno adroddiad prydlon o drafodion y pwyllgorau i'r Ymddiriedolwyr

- 6.4 llunio Rheolau yn unol â'r Memorandwm, yr Erthyglau hyn a'r Ddeddf i lywodraethu'r gweithgareddau mewn cyfarfodydd cyffredinol
- 6.5 llunio Rheolau yn unol â'r Memorandwm, yr Erthyglau hyn a'r Ddeddf i lywodraethu'r gweithgareddau yn eu cyfarfodydd nhw ac yng Nghyfarfodydd y pwyllgorau
- 6.6 llunio Rheolau yn unol â'r Memorandwm, yr Erthyglau hyn a'r Ddeddf i lywodraethu gweinyddiad yr Ymddiriedolaeth a'r defnydd a wneir o'i sêl (os oes un)
- 6.7 sefydlu gweithdrefnau i gynorthwyo'r gwaith o ddatrys anghydfod oddi mewn i'r Ymddiriedolaeth
- 6.8 gweithredu unrhyw bwerau o eiddo'r Ymddiriedolaeth nad ydynt wedi'u cyfyngu i gyfarfod cyffredinol

7. COFNODION A CHYFRIFON

- 7.1 Rhaid i'r Ymddiriedolwyr gydymffurfio gyda gofynion y Ddeddf ynghyd â gofynion Deddf Elusennau 1993 o safbwynt cadw cofnodion ariannol, archwilio cyfrifon a'r gwaith o baratoi a throsglwyddo'r canlynol i Gofrestr y Cwmnïau a'r Comisiwn:
  - 7.1.1 adroddiadau blynyddol
  - 7.1.2 datganiadau blynyddol
  - 7.1.3 cyfriflenni blynyddol
- 7.2 Rhaid i'r Ymddiriedolwyr gadw cofnodion cywir o
  - 7.2.1 holl drafodion y cyfarfodydd cyffredinol
  - 7.2.2 holl drafodion cyfarfodydd yr Ymddiriedolwyr

- 7.2.3 holl adroddiadau'r pwyllgorau
- 7.2.4 yr holl gyngor proffesiynol a gafwyd
- 7.3 Rhaid i gofnodion cyfrifo sy'n ymwneud â'r Ymddiriedolaeth fod ar gael i'w harchwilio gan unrhyw Ymddiriedolwr ar unrhyw adeg resymol yn ystod oriau gwaith arferol ac mae'n bosib iddynt fod ar gael i'w harchwilio gan aelodau nad ydynt yn Ymddiriedolwyr os mai dyna yw penderfyniad yr Ymddiriedolwyr
- 7.4 Rhaid rhoi copi o gyfriflen ddiweddaraf yr Ymddiriedolaeth ar gais i unrhyw Ymddiriedolwr neu aelod, neu i unrhyw berson arall sy'n gwneud cais ysgrifenedig ac yn talu costau rhesymol yr Ymddiriedolaeth, cyn pen deufis

8. RHYBUDD

- 8.1 Caniateir anfon rhybuddion dan yr Erthyglau hyn trwy law, neu trwy'r post neu trwy gyfrwng electronig addas, neu (lle bo hynny'n berthnasol i'r aelodau yn gyffredinol) gellir eu cyhoeddi mewn unrhyw gylchgrawn neu bapur newydd addas neu unrhyw gylchlythyr a ddosberthir gan yr Ymddiriedolaeth
- 8.2 Dim ond yn y cyfeiriad sy'n ymddangos yng nghofrestr yr aelodau y mae gan aelod yr hawl i dderbyn rhybuddion
- 8.3 Dylid ystyried, i bob diben, bod unrhyw rybudd a gyhoeddir yn unol â'r Erthyglau hyn wedi'i dderbyn
  - 8.3.1 24 awr ar ôl ei anfon trwy gyfrwng electronig neu ar ôl ei ddanfôn â llaw i'r cyfeiriad perthnasol
  - 8.3.2 dau ddiwrnod clir ar ôl ei anfon gyda phost dosbarth cyntaf i'r cyfeiriad hwnnw
  - 8.3.3 tri diwrnod clir ar ôl ei anfon gyda phost ail ddosbarth neu bost tramor i'r cyfeiriad hwnnw

- 8.3.4 ar ddyddiad cyhoeddi papur newydd, cylchgrawn neu gylchlythyr sy'n cynnwys y rhybudd
  - 8.3.5 wrth ei roi i aelod neu, yn achos aelod-fudiad, ei gynrychiolydd awdurdodedig yn bersonol neu, os yn gynharach,
  - 8.3.6 cyn gynted ag y bydd yr aelod yn cydnabod ei dderbyn
- 8.4 Nid yw ffaeledd technegol wrth gyflwyno'r rhybudd, nad yw'r Ymddiriedolwyr yn ymwybodol ohono ar y pryd, yn annilysu penderfyniadau a wneir mewn cyfarfod

9. INDEMNIAID

Yn amodol ar ddarpariaethau'r Ddeddf, bydd pob Ymddiriedolwr neu archwiliwr neu swyddog arall o'r Ymddiriedolaeth yn cael ei indemnio o asedion yr Ymddiriedolaeth yn erbyn unrhyw gostau a ddaw i'w rh/ran yn rhinwedd y swydd honno wrth amddiffyn unrhyw achos, boed yn achos sifil neu'n achos troseddol, os yw'r dyfarniad o'i ph/blaid neu os caiff ei rh/ryddfarnu neu yng nghyswllt unrhyw gais lle caiff ef neu hi ryddhad gan y llys rhag bod yn gyfrifol am esgeulustod, diffyg, tor-ddyletswydd neu dor-ymddiriedaeth yng nghyswllt busnes yr Ymddiriedolaeth.

10. DIDDYMIAD

Yr un grym sydd i ddarpariaethau'r Memorandwm o safbwynt diddymu'r Ymddiriedolaeth â phe baent wedi'u hailadrodd yma

11. DEHONGLIAD

Yn y Memorandwm ac yn yr Erthyglau hyn:

11.1 Mae'r "Ddeddf" yn golygu Deddf Cwmnïau 1985

Mae "yr Erthyglau hyn" yn golygu yr Erthyglau Cymdeithasiad hyn

Mae "cynrychiolydd awdurdodedig" yn golygu unigolyn sydd wedi'i awdurdodi gan aelod-fudiad i weithredu ar ei ran mewn cyfarfodydd o'r Ymddiriedolaeth ac y rhoddir ei enw i'r ysgrifennydd

Mae "Cadeirydd" yn golygu cadeirydd yr Ymddiriedolwyr

Mae "yr Ymddiriedolaeth" yn golygu'r cwmni a lywodraethir yn yr erthyglau

hyn

mae i “ymddiriedolwr elusennol” yr ystyr a bennwyd yn adran 97 (1) o Ddeddf Elusennau 1993

Mae “diwrnod clir” yn golygu 24 awr o hanner nos yn dilyn y digwyddiad perthnasol

Mae “y Comisiwn” yn golygu Comisiynwyr Elusennau Cymru a Lloegr

Mae “arbenigwr ariannol” yn golygu cwmni neu ffyrm sy’n berson awdurdodedig neu’n berson eithriedig yn ôl ystyr Deddf Gwasanaethau Ariannol 1986

Mae “budd materol” yn golygu budd nad yw, o bosib, yn ariannol ond bod iddo werth ariannol

Cyfeiria “aelod” ac “aelodaeth” at aelodaeth o’r Ymddiriedolaeth

Mae “Memorandwm” yn golygu Memorandwm Cymdeithasiad yr Ymddiriedolaeth

Mae “mis” yn golygu un mis calendr

Mae’r “Amcanion” yn golygu Amcanion yr Ymddiriedolaeth fel y’u diffinnir yng nghymal 3 y Memorandwm

Mae “Ysgrifennydd” yn golygu Ysgrifennydd yr Ymddiriedolaeth

Mae “masnachu trethadwy” yn golygu cynnal masnach neu fusnes ar sail barhaol gyda’r prif ddiben o godi arian ac nid er mwyn gweithredu’r Amcanion

Mae “Ymddiriedolwr” yn golygu un o gyfarwyddwyr yr Ymddiriedolaeth ac mae “Ymddiriedolwyr” yn golygu’r holl gyfarwyddwyr

Mae “ysgrifenedig” neu “yn ysgrifenedig” yn golygu dogfen ddarllenadwy ar bapur gan gynnwys neges ffacs

Mae “blwyddyn” yn golygu blwyddyn galendr

11.2 Mae’r ymadroddion a ddiffinnir yn y Ddeddf yn dwyn yr un ystyr

11.3 Mae cyfeiriadau at Ddeddf Seneddol yn cyfeirio at y Ddeddf fel y’i diwygiwyd neu’i hail-ddeddfwyd o bryd i’w gilydd ac at unrhyw is-ddeddfwriaeth a wnaed yn ei sgîl

11.4 Mewn unrhyw fater yn ymwneud â dehongli’r Erthyglau hyn mae gan y fersiwn Saesneg oruchafiaeth dros y fersiwn Gymraeg

---

Dyddiad:

Yn dyst i'r llofnodion uchod:

Enw:

Cyfeiriad:

Galwediagaeth:
